

SLUTVERSION OKTOBER , 2013

Länk till webenkäten:

<http://www.enkatfabriken.com/survey/index.php?sid=51721&lang=sv&token=n9wqfiw9ugpukz2>

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Fästingar, TBE och Borrelia

En studie om risken för fästingburna sjukdomar och hur det påverkar vårt beteende

Fästingar och de fästingburna sjukdomarna Borrelia och TBE blir allt vanligare i Sverige. Vi vill veta hur du påverkas!

Vår forskning ska öka kunskapen om hur olika personer upplever risken att drabbas av fästingburna sjukdomar och åtgärder som kan minska risken. Forskningen bedrivs vid Göteborgs universitet med finansiering från Västra Götalandsregionen.

Du ingår i ett slumpmässigt urval av personer som deltar i en webpanel och får därför denna enkät. Att besvara enkäten är frivilligt.

Enkäten tar ca 15 minuter att fylla i.

Även om du tycker att några frågor är svåra att besvara exakt, svara så gott du kan. Dina svar är värdefulla även om de är ungefärliga.

Undersökningens resultat kommer att presenteras vid olika seminarier och i vetenskapliga publikationer.

Dina svar kommer att behandlas så att inte obehöriga kan ta del av dem. Ansvarig för dina personuppgifter - i enlighet med personuppgiftslagen (1998:204) - är Göteborgs universitet, personuppgiftsombud Kristina Ullgren, Box 100, 405 30 Göteborg, tel. 031-7861092, epost: kristina.ullgren@gu.se.

Stort tack för din medverkan i vår forskning! För ytterligare information om undersökningen och dess resultat, eller om det är något du undrar över är du välkommen att höra av dig.

Om du får tekniska fel eller problem med att besvara enkäten var god kontakta: membersupport@cint.com. Om du har frågor om själva innehållet och resultatet av undersökningen kan du kontakta:

Daniel Slunge
Doktorand
Institutionen för nationalekonomi
Göteborgs universitet
Tel. 031-7869205
daniel.slunge@gu.se

Thomas Sterner
Professor
Institutionen för nationalekonomi
Göteborgs universitet
Tel. 031-7861377
thomas.sterner@gu.se

Inledande frågor

1. Vilket år är du född?

Välj ett av följande svar: [rullist]

2. Kön

- Kvinna
 Man

3. Bostadskommun: Namn: [rullist] (obligatorisk fråga)

4. Postnummer: _____

5. Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?

Mycket dåligt   Dåligt   Någorlunda   Bra   Mycket bra

○   ○   ○   ○   ○

6. Hur stor risk för din eller din familjs hälsa anser du att följande saker utgör? (kryssa i ett alternativ per rad) [KODAD SOM q_5_1- q_5_6 i datat]

	Mycket liten risk	Ganska liten risk	Ganska stor risk	Mycket stor risk	Ingen uppfattning
Olyckor i trafiken					
Luftföroreningar					
Tillsatser/ bekämpnings- medelsrester i livsmedel					
En ny pandemi					
Biverkningar från vaccinationer					
Fästingbett					

7. Hur stort förtroende har du för.....?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Varken stort eller litet förtroende	Ganska litet förtroende	Mycket litet förtroende	Ingen uppfattning
Den svenska sjukvården						
Landstinget där du bor						
Den vårdcentral där du är listad						
Sjukvårdens vaccinationsrekommendationer						

Exponering för fästingar och fästingburna sjukdomar

8. Har du någonsin blivit biten av en fästing?

- Ja
- Nej (gå till fråga xx)
- Vet ej

9. [Om ja] Hur många gånger?

- 1
- 2-10
- 11-49
- 50 eller fler

10. [Om ja på 9] Hur många fästingbett har du fått under de senaste 12 månaderna?

- 0
- 1-2
- 3-5
- 6-10
- Fler än 10

11. I vilken kommun blev du biten av fästingar de senaste 12 månaderna? (Flera svar möjliga)

- I min hemkommun
- I annan kommun
- I annat land
- Vet ej

11.1 [Om annan kommun] I vilken annan kommun? Om du blev biten i flera andra kommuner, välj den kommun där du blivit biten flest gånger. (rullist med kommunnamn)

11.2. [Om annat land] I vilket annat land? (rullist)

12. Har du någonsin haft en fästingburen sjukdom?

- Ja
- Nej (gå till fråga xx)
- Vet ej

13. [Om ja] Vilken sjukdom? (flera svar möjliga) Välj vilka som stämmer

- Borreliainfektion
- TBE (fästingburen encefalit)
- Annan sjukdom (specificera): _____
- Vet inte

14. Blev sjukdomen bekräftad av en läkare?

- Ja
- Nej

Vet ej

15. Har du barn under 18 år?

Ja

Nej → Om nej, gå till fråga xx

16. [Om ja] Har ditt barn/något av dina barn någonsin blivit biten av en fästing?

Ja

Nej

Vet inte

17. [Om ja/vet inte på 16] Har ditt barn/något av dina barn någonsin haft en fästingburen sjukdom?

Ja

Nej (gå till fråga xx)

Vet ej

18. [Om ja] Vilken sjukdom (flera svar möjliga)?

Borreliainfektion

TBE

Annan sjukdom (specificera): _____

Vet inte

19. [Om ja] Blev sjukdomen bekräftad av en läkare?

Ja

Nej

Vet ej

20. Har du en annan familjemedlem eller någon i din närmaste bekantskapskrets som någonsin haft en fästingburen sjukdom?

Ja

Nej (gå till fråga xx)

Vet ej

21. [Om ja] Vilken sjukdom (flera svar möjliga)?

Borreliainfektion

TBE

Annan sjukdom (specificera): _____

Vet inte

22. Har du djur?

Nej

Bara inomhus husdjur (t ex innekatt eller marsvin)

Katt

Hund

Andra djur (t ex häst, kor eller får)

23. Hur många fästingar har ditt husdjur blivit biten av under de senaste 12 månaderna? (Om du har mer än ett husdjur, svara för den som har blivit biten flest gånger)

0	
1	
2-10	
11-50	
Mer än 50	
Vet ej	

24. Hur ofta kollar du ditt/dina husdjur efter fästingar under sommaren?

Dagligen	
1-3 gånger i veckan	
1-2 gånger i månaden	
Mer sällan än 1 gång i månaden	
Aldrig	

25. [Om annat alternativ än aldrig] Hur ofta skyddar du ditt husdjur genom att använda ett fästinghalsband, spot-on lösning, spray, eller annan form av skydd?

- Alltid
- Ofta
- Sällan
- Aldrig

26. Ungefär hur mycket betalade du för denna typ av skydd för ditt/dina husdjur under de senaste 12 månaderna? (Om du har flera husdjur, ange den totala kostnaden)

- 0 kr
- 1-100 kr
- 101-300 kr
- 301-500 kr
- 501-1000 kr
- Mer än 1000 kr

Riskuppfattning

27. Hur allvarligt uppfattar du att det är att:

Välj det korrekta svaret för varje punkt:

	Mycket allvarligt	Ganska allvarligt	Lite allvarligt	Inte alls allvarligt	Vet ej
Bli biten av en fästing					
Få den fästingburna					

sjukdomen borreliainfektion					
Få den fästingburna sjukdomen TBE					

28. Hur sannolikt tror du att något av följande inträffar under de närmaste 12 månaderna?

Välj det korrekta svaret för varje punkt:

	Inte alls sannolikt	Lite sannolikt	Ganska sannolikt	Mycket sannolikt	Vet ej
Jag blir biten av en fästing					
Jag blir sjuk till följd av ett fästingbett					
Jag insjuknar i borreliainfektion					
Jag insjuknar i TBE (fästingburen encefalit)					

29. [OM HAR BARN] Hur sannolikt tror du att något av följande inträffar under de närmaste 12 månaderna?

	Inte alls sannolikt	Lite sannolikt	Ganska sannolikt	Mycket sannolikt	Vet ej
Ditt barn/något av dina barn insjuknar i borreliainfektion eller TBE					

30. Vilka av följande påståenden anser du är korrekta? (kryssa i sant eller falskt för respektive påstående)

	Sant	Falskt	Vet ej
Om man blir biten av en fästing är det stor risk att bli sjuk	☐	☐	☐
Borreliä kan smitta från en människa till en annan	☐	☐	☐
Myggmedel minskar risken för att få fästingbett	☐	☐	☐
Det finns ett vaccin att köpa som kan förebygga TBE	☐	☐	☐
TBE kan behandlas med antibiotika	☐	☐	☐
Borreliä kan behandlas med antibiotika	☐	☐	☐
Borreliä är vanligare än TBE i Sverige	☐	☐	☐

31. Information om TBE och Borrelia

Läs igenom följande information innan du går vidare.

Information om TBE och Borrelia	
<p>Sjukdomen TBE</p> <p>TBE (fästingburen encefalit) är en sjukdom som kan överföras mellan djur och människor via fästingen. Vanliga symtom på TBE är hög feber, svår huvudvärk samt tillfälliga krampanfall och förlamning. Omkring 40 procent av de som smittas får långvariga eller permanenta symtom som trötthet, minnesluckor och i sällsynta fall förlamning. Idag finns inget botemedel mot TBE, däremot finns ett effektivt vaccin.</p> <p>Vart finns TBE och hur många smittas?</p> <p>TBE-smittan finns huvudsakligen inom Upplands och Södermanlands skärgårdar och i delar av Mälaren. Flest personer smittas runt Södertörn, Södertäljeviken och de centrala delarna av Mälaren. Smittan finns bland annat också kring Vänern och Vättern och på vissa ställen längs västkusten. Under 2011 och 2012 rapporterades drygt 280 fall av smittan per år i Sverige. Varje prick på kartan till vänster anger var någon smittades med TBE under 2012.</p> <p>Vaccin</p> <p>Det är möjligt att vaccinera sig mot sjukdomen. Tre doser av vaccinet ger nästan 100 procent av de som vaccinerar sig ett skydd i minst tre år. Biverkningarna från vaccinet är milda. Vaccination brukar rekommenderas till permanent- och sommarboende i riskområden och till personer som vistas mycket i skog och mark i områden med hög smittrisk och som ofta blir fästingbitna.</p>	<p>Borreliainfektion</p> <p>Hos cirka hälften av de som smittas med borreliainfektion utvecklas en ringformad rodnad på platsen för fästingbettet. Om infektionen inte behandlas med antibiotika kan den efter ett par veckor till månader utvecklas vidare till en mer allvarlig sjukdom med symtom från centrala nervsystemet. Man kan även få ledbesvär och i sällsynta fall även påverkan på hjärtat. Sjukdomen kan behandlas med antibiotika.</p> <p>Vart finns Borrelia och hur många smittas?</p> <p>Borrelia finns troligen på de flesta platser där fästingar förekommer. Det saknas tillförlitlig statistik över antalet fall av borreliainfektion i Sverige. Studier visar att det kan röra sig om cirka 10 000 fall per år i södra Sverige. Norr om Dalälven är fallen få. Studier visar också att även om du blir biten av en fästing som bär på borreliabakterien så är risken för att smittas låg.</p> <p>Vaccin</p> <p>Idag finns inget vaccin mot Borrelia att köpa, men det pågår försök att utveckla ett sådant vaccin.</p>

TBE fall 2012

Utomhusaktiviteter

32. Finns det risk att du får fästingbett i samband med ditt arbete?

- Ja
- Nej
- Vet ej

33. Ungefär hur många timmar per dag brukar du vistas utomhus under månaderna maj till september?

	0 timmar	1-3	4-8	9 eller fler timmar
Vardagar				
Helger/semester				

34. Hur ofta vistades du i skog och mark eller andra områden där du kan komma i kontakt med fästingar under månaderna maj till september i år?

Välj bara en av följande:

- Dagligen
- 1-3 gånger i veckan
- 1-2 gånger i månaden
- Mer sällan
- Aldrig
- Vet ej
- Fästingar trivs bäst i skogs- och ängsmark med högt gräs och buskvegetation. På vissa platser finns fästingar även i trädgårdar.

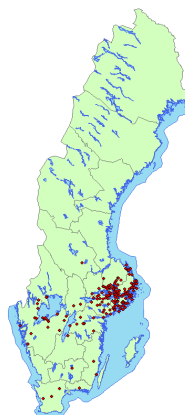
35. Hur ofta vistades du i områden, under månaderna maj till september, där du kan komma i kontakt med fästingar där du även vet eller har hört att det finns TBE?

- Dagligen
- 1-3 gånger i veckan
- 1-2 gånger i månaden
- Mer sällan
- Aldrig
- Vet ej

Rapporterade TBE fall 2012

TBE finns bara på vissa platser i Sverige. Varje prick på kartan till höger anger var någon smittades med TBE under 2012.

Åtgärder för att skydda sig mot fästingbett

36. Hur ofta skyddar du dig mot fästingbett och fästingburna sjukdomar, på något av följande vis, i samband med vistelse i skog och mark eller andra platser där du kan komma i kontakt med fästingar? Sätt ett kryss på varje rad.

	Aldrig	Sällan	Ofta	Alltid
Använder heltäckande byxor och långärmad tröja/jacka	☐	☐	☐	☐
Använder anti-mygga eller fästingmedel	☐	☐	☐	☐
Har strumporna utanpå byxorna	☐	☐	☐	☐
Undviker högt gräs och att gå nära buskar	☐	☐	☐	☐
Undersöker kroppen för fästingar efter att ha varit utomhus	☐	☐	☐	☐

37. [Om har barn <18 år] Hur ofta skyddar du dig mot fästingbett och fästingburna sjukdomar, på något av följande vis, i samband med vistelse i skog och mark eller andra platser där du kan komma i kontakt med fästingar?

Alltid Ofta Sällan Aldrig

Undersöker mitt/mina barns kropp/ar för fästingar efter att ha varit utomhus (om du har barn under 18 år)

[Q.37 KODAT SOM q_36_6 i dataset]

38. Hur bra skydd mot fästingbett och fästingburna sjukdomar tror du att följande åtgärder ger? Sätt ett kryss på varje rad.

	Inget skydd	Ganska dåligt	Ganska bra	Mycket bra
Använda heltäckande byxor och långärmad tröja/jacka	☐	☐	☐	☐
Använda anti-mygg eller fästingmedel	☐	☐	☐	☐
Ha strumporna utanpå byxorna	☐	☐	☐	☐
Undvika högt gräs och att gå nära buskar	☐	☐	☐	☐
Undersöka kroppen för fästingar efter att ha varit utomhus	☐	☐	☐	☐
[Respondenter med djur]				
Undersöka husdjur för fästingar efter att de varit utomhus	☐	☐	☐	☐

39. Undviker du aktiviteter eller områden där du riskerar att bli biten av fästingar? (Till exempel om du avstår från att gå en promenad i skogs- eller ängsmark eller om du promenerar på en grusväg istället för på en stig med högt gräs för att undvika fästingar)

- Ja, väldigt ofta
- Ja, ganska ofta
- Ja, men sällan
- Nej, aldrig
- Vet ej

40. Beskriv kort vad du undviker: _____

Val mellan friluftsområden

Föreställ dig att det är sensommar och att du har bestämt dig för att tillbringa fyra timmar vid ett tillfälle under helgen utomhus med aktiviteter såsom promenader, bär- eller svampplockning, picknick eller andra saker du tycker om att göra. Föreställ dig att du ska välja mellan att tillbringa de fyra timmarna i ett av två olika områden (område A eller B). Vi kommer nu beskriva område A och B och sedan be dig **välja vilket område du skulle föredra att tillbringa de fyra timmarna i:**

Följande egenskaper skiljer område A och B från varandra:

Områdets karaktär

Föreställ dig att du själv har "satt betyg" på olika områden efter tidigare besök. Det kan handla om hur vackert området är, områdets naturvärde, eller förekomsten av svamp och bär i området. Du har delat in områdena i följande grupper:

- "ordinärt område"
- "fint område"
- "mycket fint område"

Förekomsten av fästingar

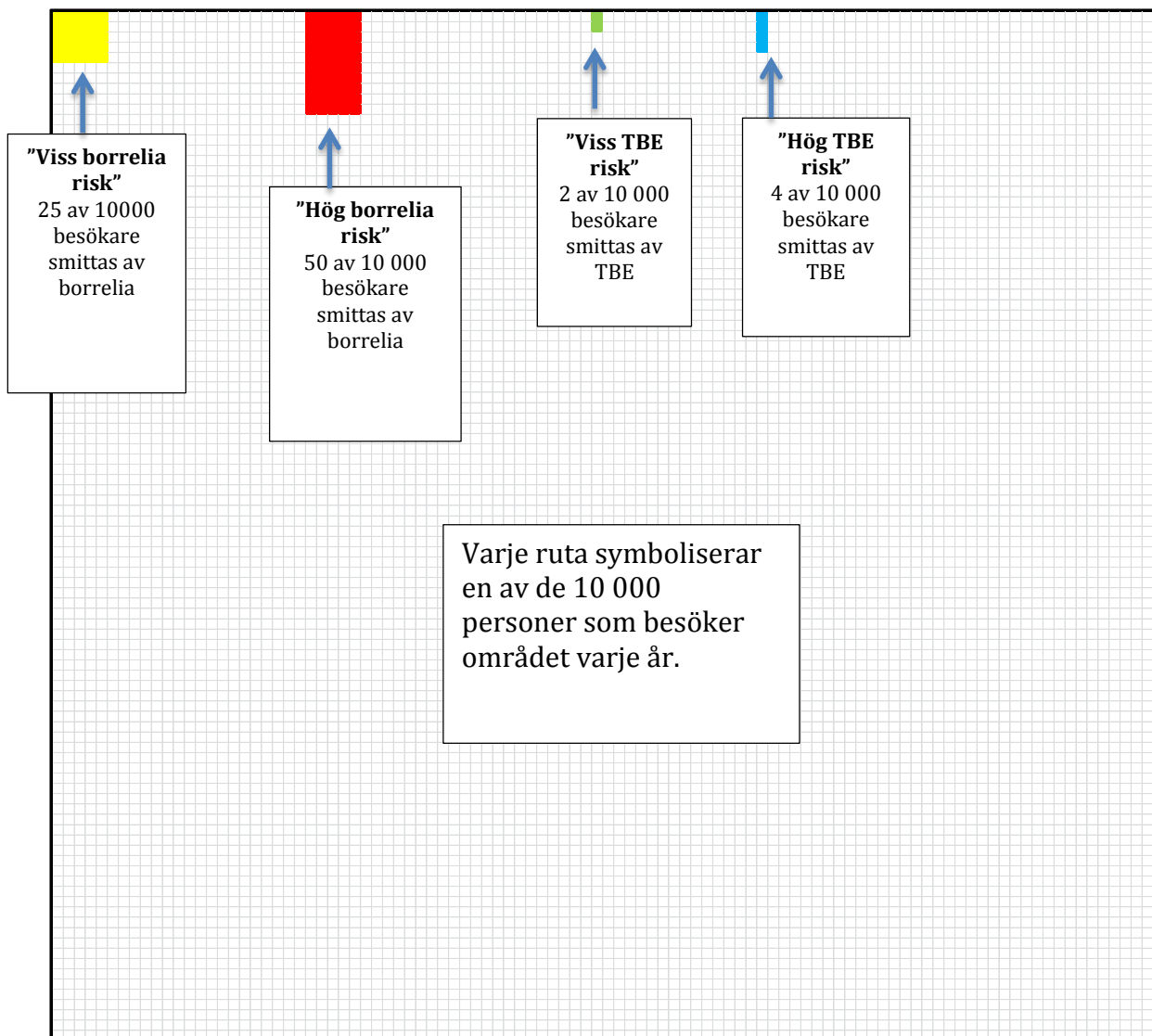
- "Inga fästingar"
- "En del fästingar" – det är troligt att du får 1-2 fästingar på dina kläder eller din hud om du promenerar i högt gräs eller vistas i skogen under din vistelse i området.
- "Mycket fästingar" – det är troligt att du får 4 eller fler fästingar på dina kläder eller din hud om du promenerar i högt gräs eller vistas i skogen under din vistelse i området.

Avståndet till området

- 1 km
- 5 km
- 30 km
- 70 km

Risk för borrelia och TBE

Både område A och B är ca 10 kvadratkilometer stora och besöks av ca 10 000 personer per år. Figuren nedan innehåller 10 000 rutor. Varje ruta symboliserar 1 person som besöker området.

- **"Viss borrelia risk"** - innebär att 25 av de 10 000 personer som besöker området smittas av borrelia varje år. Detta symboliseras av de 25 guldfärgade rutorna i figuren.
- **"Hög borrelia risk"** - innebär att 50 personer smittas av borrelia varje år i samband med besök i området. Detta symboliseras av de 50 rödfärgade rutorna i figuren.
- **"Viss TBE risk"** - innebär att 2 personer smittas av TBE varje år i samband med besök i området. Detta symboliseras av de 2 grönfärgade rutorna i figuren.
- **"Hög TBE risk"** - innebär att 4 personer smittas av TBE varje år i samband med besök i området. Detta symboliseras av de 4 blåfärgade rutorna i figuren.

Detta innebär att det bara är *en mycket liten del av besökarna som smittas med Borrelia och TBE varje år.*

41. För att vi ska vara säkra på att du förstått informationen ber vi dig svara på följande fråga:

Om vi anger att ett område har "Viss borrelia risk" och "Hög TBE risk", är det då större risk att smittas av Borrelia än TBE vid besök i området? [obligatorisk fråga]

- Ja
 Nej

[OM JA visas följande text]: Rätt svar!

[OM Nej visas följande text]

- "Viss borrelia risk" - innebär att 25 av de 10 000 besökarna smittas av borrelia varje år i samband med besök i området.
- "Hög TBE risk" - innebär att 4 av de 10 000 besökarna smittas av TBE varje år i samband med besök i området.

Det är alltså större risk att smittas av Borrelia än TBE vid besök i området.

*****

Granska egenskaperna för område A och B i tabellen nedan. Markera sedan om du skulle välja att åka till område A eller B för att tillbringa de fyra timmarna utomhus. Om du under de givna förutsättningarna skulle välja att inte besöka något av områdena markerar du alternativ C "Inte åka alls".

Läs texten i rutan innan du gör ditt val.

*Erfarenheter från liknande undersökningar visar att det är vanligt att människor gör andra val i en enkät än vad de skulle göra i verkliga livet. Vissa kan t ex uppge att de skulle resa 70 km för att besöka ett område medan de i verkligheten bara skulle vara beredda att resa 30 km.
 Vi vill att du besvarar vår fråga som om ditt val gällde en verklig situation.*

	Område A	Område B	Inte åka alls (C)
Områdets karaktär	Fint område	Fint område	
Förekomst av fästingar	Inga fästingar	En del fästingar	
Risk för borrelia	Ingen borrelia risk	Viss borrelia risk	
Risk för TBE	Ingen TBE risk	Viss TBE risk	
Avstånd till området	5 km	1 km	
Markera om du väljer alternativ A, B eller C:	A ☐	B ☐	

Vi kommer nu att ändra på egenskaperna för område A och område B.
 Efter att du granskat egenskaperna för respektive område vill vi att du markerar område A eller B, eller alternativ C (inte åka alls).
 Gör varje val utan att tänka på ditt föregående val.

	Område A	Område B	Inte åka alls (C)
Områdets karaktär	Fint område	Fint område	
Förekomst av fästingar	Inga fästingar	Mycket fästingar	
Risk för borrelia	Ingen borrelia risk	Hög borrelia risk	
Risk för TBE	Ingen TBE risk	Hög TBE risk	
Avstånd till området	5 km	1 km	
Markera om du väljer alternativ A, B eller C:	A ☐	B ☐	C ☐

Fortsätt att göra dina val efter att ha läst vad som gäller för respektive område.
 Gör varje val utan att tänka på ditt föregående val.

	Område A	Område B	Inte åka alls (C)
Områdets karaktär	Fint område	Fint område	
Förekomst av fästingar	Mycket fästingar	En del fästingar	
Risk för borrelia	Hög borrelia risk	Viss borrelia risk	
Risk för TBE	Hög TBE risk	Viss TBE risk	
Avstånd till området	1 km	1 km	
Markera om du väljer alternativ A, B eller C:	A ☐	B ☐	C ☐

Ovanstående tre tabeller besvaras av samtliga respondenter och utgör ett transitivitetstest. Alla respondenter svarar på ytterligare fyra tabeller. Dessa är skapade med statistisk design och indelade i fyra block. Blocken och ordningen på tabellerna randomiseras

Vaccin mot Borrelia

Idag finns inget vaccin mot Borrelia att köpa, men det pågår försök att utveckla ett sådant vaccin. Föreställ dig att det fanns ett vaccin som gav nästan 100% av de som vaccinerade sig ett bra skydd mot borreliainfektioner. I likhet med dagens TBE vaccination skulle biverkningarna från vaccinet vara milda och det skulle behövas tre doser vaccin för att skydda EN PERSON under minst 3 års tid.

42. Skulle du låta vaccinera dig eller någon i ditt hushåll mot Borrelia om det kostade totalt [100; 250; 500; 1000; 5000] kr för de tre doser av vaccin som skyddar EN person under minst 3 års tid?

LÄS TEXTEN I RUTAN INNAN DU BESVARAR FRÅGAN

Erfarenheter från liknande undersökningar visar att det är vanligt att människor gör andra val i en enkät än vad de skulle göra i verkliga livet.

Vissa kan uppge att de skulle köpa ett vaccin till ett högre pris än vad de sedan faktiskt betalar i verkligheten.

Det kan bero på att man inte tar med i beräkningen hur en sådan kostnad faktiskt påverkar ens egen ekonomi.

Vi vill att du besvarar vår fråga som om ditt val gällde en verklig situation.

[till respondenter som fick WTP TBE vaccin frågan först:] När du besvarar frågan ber vi dig bortse från den tidigare frågan om TBE-vaccin. Tänk att det är en helt ny situation där du ska ta ställning till om du vill vaccinera dig eller ej.

Ja

Nej

Hoppa till fråga 48

43. [OM JA] Ange antalet vuxna i ditt hushåll som du skulle välja att låta vaccinera till denna kostnad: _____

44. Ange antalet barn under 18 år i ditt hushåll som du skulle välja att låta vaccinera till denna kostnad: _____

45. Den sammanlagda kostnaden för att låta vaccinera [x] personer i ditt hushåll skulle bli [yy] kr.

Du har nu möjlighet att justera ditt val!

46. Hur säker är du på att det är detta val du skulle gjort om det var en verklig situation?

Väldigt osäker

Ganska osäker

Ganska säker

Väldigt säker

47. Tror du att andra personer som liknar dig (som till exempel har samma ålder, kön och bor i samma kommun) skulle vaccinera sig mot Borrelia om det kostade totalt [SAMMA PRIS SOM OVAN] kr för de tre doser av vaccin som skyddar EN person under minst 3 års tid?

- Ja
- Nej

48. [OM NEJ PÅ FRÅGA 42 OM BORRELIAVACCIN] Skulle du vaccinera dig eller någon i ditt hushåll mot borrelia om vaccinet var gratis?

- Ja
- Nej
- Vet ej

49. [UPPFÖLJNINGSPRÅGA FÖR RESPONDENTER SOM SVARAR JA PÅ INTRESSE AV ATT KÖPA BORRELIAVACCIN] Varför skulle du köpa ett vaccin mot Borrelia?

Välj alla som stämmer:

- Jag vistas ofta i områden med fästingar
- Jag blir ofta biten av fästingar
- Jag skulle inte behöva oroa mig längre för att få borreliainfektion
- Någon vän/bekant/familjemedlem har haft borreliainfektion
- Jag har hört mycket om Borrelia i media
- Annan anledning, var god ange: _____
- Vet ej

50. [UPPFÖLJNINGSPRÅGA FÖR RESPONDENTER SOM SVARAR NEJ PÅ INTRESSE AV ATT KÖPA BORRELIAVACCIN] Varför skulle du inte köpa ett vaccin mot Borrelia?

Välj alla som stämmer:

- Jag befinner mig aldrig/sällan i områden med fästingar
- Risken att smittas av Borrelia är så liten att jag inte behöver vaccinera mig
- Vaccinet kostar för mycket
- Om jag blir smittad med borrelia räknar jag med att jag kan behandla det med antibiotika
- Jag är rädd för negativa biverkningar från vaccinet
- Jag tror inte att vaccinet skulle vara effektivt
- Medicinska grunder
- Jag är rädd för sprutor
- Annan anledning, var god ange: _____
- Vet ej

51. Är du vaccinerad mot TBE?

Välj bara en av följande:

- Ja
- Ja, jag har påbörjat vaccination mot TBE men inte hunnit ta alla doser
- Jag har påbörjat men avbrutit vaccination mot TBE FORTSÄTT TILL FRÅGA XX
- Nej FORTSÄTT TILL FRÅGA XX
- Vet ej

52. [OM "JA, jag har påbörjat"; "JA" eller "Jag har påbörjat men avbrutit vaccination mot TBE"] Vilket år tog du din senaste vaccinationsdos?

År: _____ (RULLIST)

53. [OM JA, jag har påbörjat eller JA] Ange antal vuxna i ditt hushåll som är vaccinerad mot TBE. Antal vuxna: _____

Antal

54. [OM JA, jag har påbörjat eller JA]: Ange antal barn under 18 år i ditt hushåll som är vaccinerad mot TBE år: _____

55. [OM JA, jag har påbörjat eller JA] Vilka var de viktigaste skälen till att du vaccinerade dig mot TBE?

Välj alla som stämmer:

- Jag bor i ett TBE riskområde
- Jag reser till TBE riskområden
- Jag vistas ofta i områden med fästingar
- Jag blir ofta biten av fästingar
- Jag behöver inte oroa mig längre för TBE
- Någon bekant/vän/familjemedlem insjuknade i TBE
- Sett, läst eller hört om TBE i media
- Min läkare rekommenderade TBE vaccination
- Mina vänner/familj rekommenderade TBE vaccination
- Annan anledning, var god ange: _____
- Vet ej

56. Har du ändrat ditt beteende på något av följande vis efter att du blev vaccinerad mot TBE? (markera i vilken grad du instämmer med följande påståenden, kryssa i ett alternativ per rad)

	Stämmer inte alls	Stämmer delvis	Stämmer helt	Vet inte
Jag oroar mig mindre för fästingbett				
Jag är oftare ute i skog och mark				
Jag undviker mindre ofta att bege mig till områden där det finns risk för TBE				
Jag är mindre noggrann med att undersöka min kropp för fästingar efter att jag vistats utomhus				
Jag använder långbyxor/långärmat mindre ofta när jag är ute i skog och mark				

57. [OM NEJ PÅ Q51] Varför är du inte vaccinerad mot TBE

Välj alla som stämmer

- Jag vistas sällan i områden med fästingar
- Jag vistas aldrig/sällan i områden där det finns risk att smittas av TBE
- Risken att smittas av TBE är så liten att jag inte behöver vaccineras
- Jag visste inte att det fanns ett vaccin mot TBE
- Vaccinet kostar för mycket
- Jag har tänkt vaccinera mig, men det har inte blivit av
- Har aldrig tänkt på det
- Det är krångligt/tar för lång tid att vaccinera sig
- Jag är rädd för att få bieffekter från vaccinet
- Jag är rädd för sprutor
- Medicinska grunder
- Annan anledning, var god ange: _____
- Vet ej

58. [OM NE] på Q51] Skulle du låta vaccinera dig eller någon i ditt hushåll om det kostade [100, 250, 500, 750, 1000] kronor totalt för att få de tre doser som ger skydd åt EN PERSON under minst tre år mot TBE?

LÄS TEXTEN I RUTAN INNAN DU BESVARAR FRÅGAN

Erfarenheter från liknande undersökningar visar att det är vanligt att människor gör andra val i en enkät än vad de skulle göra i verkliga livet. Vissa kan uppge att de skulle köpa ett vaccin till ett högre pris än vad de sedan faktiskt vill betala i verkligheten. Det kan bero på att man inte tar med i beräkningen hur en sådan kostnad faktiskt påverkar ens egen ekonomi.

Vi vill att du besvarar vår fråga som om ditt val gällde en verklig situation.

[Om denna fråga kommer efter fråga om borreliavaccin visas även följande ruta]

När du besvarar frågan ber vi dig bortse från den tidigare frågan om borreliavaccin. Tänk att det är en helt ny situation där du ska ta ställning till om du vill vaccinera dig eller ej.

- Ja
 Nej   [HOPPA TILL FRÅGA 61]

59. [OM JA] Ange antalet vuxna i ditt hushåll som du skulle välja att låta vaccinera till denna kostnad: _____

60. Ange antalet barn under 18 år i ditt hushåll som du skulle välja att låta vaccinera till denna kostnad: _____

Den sammanlagda kostnaden för att låta vaccinera [x] personer i ditt hushåll skulle bli [yy] kr. **[KODAT SOM "q_summa i dataset"]**

Du har nu möjlighet att justera ditt val!

61. Hur säker är du på att det är detta val du skulle gjort om det var en verklig situation?

- Väldigt osäker
 Ganska osäker
 Ganska säker
 Väldigt säker

62. Tror du att andra personer som liknar dig (som till exempel har samma ålder, kön och bor i samma kommun) skulle vaccinera sig mot TBE om det kostade totalt [SAMMA PRIS SOM OVAN] kr för de tre doser av vaccin som skyddar EN person under minst 3 års tid mot TBE?

- Ja
 Nej

63. [OM NEJ PÅ ATT KÖPA TBE VACCIN] Skulle du vaccinera dig eller någon i ditt hushåll mot TBE om vaccinet var gratis?

- Ja
 Nej
 Vet ej

64. [OM "Jag har påbörjat men avbrutit vaccination mot TBE" PÅ Q51] **Varför har du inte avslutat din TBE vaccination?** (Välj alla som stämmer) :

- Glömt att göra det
- Jag har tänkt fortsätta ta vaccination mot TBE, men det har inte blivit av
- För upptagen för att göra ett uppföljande möte
- Brist på information, inte säker på när jag skulle ta uppföljande injektioner
- Bor inte längre i ett riskområde
- Reser inte till riskområden
- Vaccinet kostar för mycket
- Jag diskuterade det med vänner/familj och kom fram till att jag inte behöver TBE vaccination
- Jag är rädd för att få bieffekter från vaccinet
- Jag är redan skyddad med de doser jag tagit så jag behöver inte ta några fler vaccinationsdoser
- Annan anledning, var god ange: _____
- Vet ej

Offentliga program för att minska risken för fästingburna sjukdomar

65. Svenska myndigheter kan vidta olika åtgärder för att minska risken för fästingburna sjukdomar. Nedan finns ett antal möjliga åtgärder. Vilken är din åsikt om vart och ett av dem?

Välj ett svar för varje åtgärd:

<i>Program</i>	<i>Mycket dåligt förslag</i>	<i>Ganska dåligt förslag</i>	<i>Varken bra eller dåligt förslag</i>	<i>Ganska bra förslag</i>	<i>Mycket bra förslag</i>
Reducera priset på TBE vaccinationer till människor bosatta i riskområden					
Reducera priset på TBE vaccinationer till alla som vill vaccinera sig i Sverige					
Inkludera TBE vaccination i det allmänna vaccinationsprogrammet för barn					
Öka resurserna till forskning om fästingburna sjukdomar					
Öka informationsinsatserna om fästingburna sjukdomar					
Drastiskt minska antalet rådjur i Sverige genom jakt (rådjur är ett viktigt värddjur för fästingar)					

Information om dig och ditt hushåll

66. Var bor du idag? (Kryssa i det alternativ som bäst beskriver ditt bostadsområde)

- Landsbygd med högst ett fåtal hus inom synhåll
- By eller mindre ort på landsbygden
- Mindre stad (mindre än ca 50 000 invånare)
- Medelstor stad (ca 50 000 – 200 000 invånare)
- Större stad (mer än ca 200 000 invånare)

67. Vilka personer bor det i ditt hushåll?

Välj alla som stämmer:

- Jag bor ensam
- Jag bor med/delar regelbundet hushåll med vuxna personer 18 år och äldre
- Jag bor med/delar regelbundet hushåll med barn under 18 år

68. Inklusive dig själv, hur många vuxna 18 år eller äldre är ni i hushållet?: ____

69. Hur många barn yngre än 18 år finns i hushållet? : _____

70. Vilken är DIN sammanlagda månatliga inkomst (före skatt)?

Gör en ungefärlig uppskattning över samtliga inkomster från alla typer av inkomstkällor såsom lön, pension, a-kassa, barnbidrag (kryssa endast i ett alternativ)

☐ Mindre än 10 000 kronor	☐ 60 000 - 69 999 kronor
☐ 10 000 - 19 999 kronor	☐ 70 000 - 79 999 kronor
☐ 20 000 - 29 999 kronor	☐ Över 80 000 kronor
☐ 30 000 - 39 999 kronor	
☐ 40 000 - 49 999 kronor	
☐ 50 000 - 59 999 kronor	

71. Vilken är HUSHÅLLET'S sammanlagda månatliga inkomst (före skatt)?

Gör en ungefärlig uppskattning över samtliga inkomster från alla typer av inkomstkällor såsom lön, pension, a-kassa, barnbidrag (kryssa endast i ett alternativ)

☐ Mindre än 10 000 kronor	☐ 60 000 - 69 999 kronor
☐ 10 000 - 19 999 kronor	☐ 70 000 - 79 999 kronor
☐ 20 000 - 29 999 kronor	☐ 80 000 - 89 999 kronor
☐ 30 000 - 39 999 kronor	☐ 90 000 - 99 999 kronor
☐ 40 000 - 49 999 kronor	☐ 100 000 - 110 000 kronor
☐ 50 000 - 59 999 kronor	☐ Över 110 000 kronor

72. Är du.....:

- Född i Sverige
- Född i ett annat land

73. Äger du, brukar du hyra eller har du på annat sätt tillgång till fritidsboende (fritidsstuga eller annan fritidsbostad)?

- Ja
- Nej, [GÅ VIDARE TILL FRÅGA 79]

74. Var ligger fritidsboendet?

- I Sverige
- I utlandet

75. [OM SVERIGE] I vilken kommun? Om du har tillgång till mer än ett fritidsboende, välj det som du tillbringar mest tid i. [rullist]

76. Vilket postnummer? Om du har tillgång till mer än ett fritidsboende, välj det som du tillbringar mest tid i: _____

76.2. Hur många dagar eller delar av dagar tillbringade du i fritidsboendet under perioden maj till september 2013?

- 0 dagar
- 1-7 dagar
- 8-21 dagar
- Mer än 21 dagar
- Vet ej

77. [OM utlandet] I vilket land? Om du har tillgång till mer än ett fritidsboende, välj det som du tillbringar mest tid i. (rullist)

78. Hur många dagar eller delar av dagar tillbringade du i fritidsboendet utomlands under perioden maj till september 2013?

- 0 dagar
- 1-7 dagar
- 8-21 dagar
- Mer än 21 dagar
- Vet ej

79. Äger du eller ditt hushåll bil?

- Ja
- Nej, men jag har regelbunden tillgång till bil
- Nej

80. Vilken är din högsta avklarade utbildning?

- Ej fullgjort grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)
- Grundskola (eller motsvarande obligatorisk skola)
- Gymnasium 1-2 år
- Gymnasium 3 år
- Universitet/Högskola 1-3 år
- Universitet/Högskola mer än 3 år
- Doktorandstudier

81. Livssituation/sysselsättning

Välj bara en av följande:

- Förvärvsarbetande i privat eller offentlig sektor (även sjukskriven, föräldraledig)
- Arbetande i egen verksamhet (egen företagare)
- Har arbete i arbetsmarknadspolitiska åtgärder / Genomgår arbetsmarknadsutbildning
- Arbetssökande / Arbetslös
- Ålderspensionär / Avtalspensionär
- Har sjuk eller aktivitetsersättning (f d förtidspensionär / sjukpensionär)
- Studerande
- Annan: _____

Avslutande frågor

82. EVENTUELLA ÖVRIGA SYNPUNKTER OM FÄSTINGAR OCH FÄSTINGBURNAS SJUKDOMAR ELLER SJÄLVA UNDERSÖKNINGEN?

STORT TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Enkäten innehåller kortfattad information om borrelia och TBE. Utförlig information om fästingburna sjukdomar finns på Smittskyddsinstitutets hemsida: www.SMI.se och www.Internetmedicin.se.

Den information om borrelia risk och TBE risk som angavs för de hypotetiska områdena A och B bygger på information om de områden i Sverige med störst förekomst av borrelia och TBE. På de flesta platser är risken betydligt lägre.

Den faktiska risken av att bli smittad med TBE eller borrelia är till stor del beroende av faktorer så som:

- var du bor och var du är på sommaren, då fästingar som bär på TBE eller borrelia är vanligare i vissa delar av Sverige)
- fritidsaktiviteter/ arbetsvanor (om du tillbringar mycket tid i skog, buskvegetation eller i högt gräs är risken för att bli smittad högre)
- om du klär dig i skyddande kläder, så som heltäckande byxor och långärmat, när du går i skogen eller i högt gräs är risken för att smittas lägre
- om du kontrollerar kroppen efter fästingar efter att ha varit ute i skog eller högt gräs är risken för att smittas mindre
- om du är vaccinerad mot TBE är risken för att smittas av TBE minimal